

School voor speciaal basisonderwijs

2019 -
2020

Anti-pestprotocol

Inhoudsopgave

1. Inleiding	blz. 3
2. Plagen of pesten	blz. 3
3. Rollen bij het pesten	blz. 4
4. Vijfsporenaanpak	blz. 4
5. Voorkomen van pestgedrag	blz. 5
6. Signaleren van pestgedrag	blz. 5
7. De consequenties van pestgedrag	blz. 6
8. Aanspreekpunten bij pestgedrag	blz. 6

Inleiding

Het anti-pestprotocol is erop gericht om alle betrokkenen (medewerkers, ouders en leerlingen) op de hoogte te brengen van alles wat de school wil doen om een zo veilig mogelijk schoolklimaat te scheppen. Het beschrijft wat er onder pesten verstaan wordt, hoe pesten voorkomen kan worden en wat de aanpak is als er gepest wordt. Met dit protocol maken we duidelijk dat pesten niet getolereerd wordt en dat SBO De Dijk er alles aan zal doen om pestgedrag aan te pakken en te voorkomen.

Plagen of pesten

definitie en voorbeelden (Bob van der Meer)

Plagen

We spreken van plagen wanneer leerlingen min of meer aan elkaar gewaagd zijn. Het gedrag bij plagen is onschuldig en gaat meestal om een vorm van spel. Plagen wordt door de betrokkenen niet bedreigend of echt vervelend gevonden. Plagen is niet systematisch (telkens opnieuw) en heeft geen nadelige gevolgen voor degene die het ondergaat.

Pesten

We spreken van pesten als dezelfde persoon regelmatig en systematisch bedreigd en geïntimideerd wordt. Pesten is een vorm van geweld en daarmee grensoverschrijdend en zeer bedreigend. Een klimaat waarin gepest wordt, tast iedereen aan. Pestgedrag moet door iedereen serieus genomen worden.

Voorbeelden van pestgedrag

Pesten kan allerlei vormen aannemen. Hieronder volgen vijf categorieën met voorbeelden van het bijbehorende gedrag.

1.Verbaal

Schelden, dreigen, belachelijk maken, uitlachen of een bijnaam geven op basis van lichaamskenmerken, (etnische) afkomst, geloof of seksuele voorkeur of naar aanleiding van een verkeerd antwoord in de klas. Ongewenste berichtjes sturen op social media, opmerkingen verspreiden, het gebruik van social media om opmerkingen (met de bedoeling om iemand voor gek te zetten) foto's of filmpjes te verzenden.

2.Fysiek

Trekken, duwen, spugen, schoppen, slaan, laten struikelen, krabben, bijten, of aan de haren trekken.

3.Intimidatie

Een leerling achterna lopen of opwachten, iemand in de val laten lopen, de doorgang versperren, klem zetten, dwingen om bezit af te geven of seksuele intimidatie.

4.Isolatie

Uitsluiten door een klasgenoot voortdurend duidelijk te maken dat hij/zij niet gewenst is, over hem/haar roddelen of te negeren.

5.Stelen of vernielen van bezittingen

Afpakken, beschadigen en kapotmaken van spullen.

6. Cyberpesten

Cyberpesten, digitaal pesten of digipesten zijn alle drie vormen van pesterijen die gebruik maken van ICT om anderen te pesten. Meestal wordt er gebruik gemaakt van social media, soms gebeurt dit via de telefoon of e-mail.

Cyberpesten uit zich meestal door beledigingen of vernederende boodschappen te sturen via social media en het plaatsen van foto's, filmpjes en privégegevens van anderen.

Rollen bij het pesten

Bij het pesten zijn meerdere partijen betrokken: de gepeste leerling(en), de pester(s), de zwijgende middengroep, de teamleden en de ouders. Om pesten aan te pakken is het nodig dat alle partijen betrokken worden bij de uitvoering van het beleid. Dit wordt de vijfsporenaanpak genoemd.

De vijfsporenaanpak

De Vijfsporenaanpak is een manier om in scholen en andere instellingen waar kinderen samenkomen het pesten aan te pakken. Deze aanpak richt zich op alle betrokkenen: het gepeste kind, de pesters, de ouders, de klas- of groepsgenoten en de school of het kindercentrum. De Vijfsporenaanpak is bedacht en uitgewerkt door Bob van der Meer, die al sinds de jaren tachtig aandacht vraagt voor pesten.

Spoor 1: Het gepeste kind steunen

Dat wil zeggen:

- luisteren naar wat er gebeurd is
- het probleem van het kind serieus nemen
- met het kind overleggen over mogelijke oplossingen
- samen met het kind werken aan die oplossingen
- eventueel deskundige hulp van buiten inschakelen (bijvoorbeeld een weerbaarheidstraining of sociale vaardigheidstraining)
- zorgen voor vervolgesprekken.

Spoor 2: De pester steunen

Dat wil zeggen:

- met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent
- het kind helpen zijn relaties met andere kinderen te verbeteren
- zorgen dat het kind zich veilig voelt en uitleggen wat jij als pedagogisch medewerker (of leerkracht) daaraan gaat doen
- grenzen stellen en die consequent handhaven
- het kind helpen zich aan regels en afspraken te houden
- zorgen voor vervolgesprekken.

Spoor 3: De ouders van het gepeste kind en de ouders van de pester steunen

Dat wil zeggen:

- ouders die zich zorgen maken serieus nemen
- ouders informeren over peestsituaties, over pesten en over manieren om pesten aan te pakken en te voorkomen
- met ouders overleggen over manieren om peestsituaties aan te pakken
- zo nodig ouders doorverwijzen naar deskundige hulp.

Spoor 4: De andere kinderen betrekken bij de oplossing van het pesten

Dat wil zeggen:

- met de kinderen in de groep praten over het pesten en hun eigen rol daarin
- met de andere kinderen overleggen over mogelijke manieren van aanpak en oplossing en hun rol daarin
- samen met de kinderen werken aan oplossingen waaraan ze zelf actief bijdragen.

Spoor 5: Als instelling de verantwoordelijkheid nemen

Dat wil zeggen:

- de instelling neemt nadrukkelijk stelling tegen pesten en ontwikkelt een duidelijk beleid
- de instelling zorgt dat alle medewerkers voldoende bekend zijn met pesten in het algemeen en in staat zijn het pesten in de eigen groep te herkennen en aan te pakken.

Voorkomen van pestgedrag

De directeur en de IB'er zien erop toe dat de punten uit spoor 5 nageleefd worden.

Jaarlijks...

..wordt er aandacht besteed aan het pestprotocol.

..wordt de veiligheidsbeleving van leerlingen gemonitord via de vragenlijst van Vensters PO.

..vullen de leerkrachten de observatielijsten in van Zien! Daarmee wordt de betrokkenheid, het welbevinden, het sociaal initiatief, de sociale flexibiliteit, de sociale autonomie, de impulsbeheersing en het inlevingsvermogen in kaart gebracht. Naar aanleiding van de uitkomsten uit de vragenlijst kan er op individueel en groepsniveau actie ondernomen worden. Elke leerkracht stelt naar aanleiding van de afname een groepsdoel op dat dagelijks eenmaal wordt geoefend.

Na elke vakantie wordt er in de groep aandacht besteedt aan positieve groepsvorming. Samen met de leerlingen stelt de leerkracht regels op voor de groep.

Elke week krijgen de leerlingen een les uit Leefstijl, een methode voor sociaal-emotionele ontwikkeling.

Dagelijks werken alle leerkrachten aan een goed pedagogisch klimaat dat uitgaat van wat leerlingen kunnen en waarbij positief gedrag bekrachtigd wordt en grenzen worden gesteld aan ordeverstoring en grensoverschrijdend gedrag.

Signalering pestgedrag

Pestgedrag kan gesignaleerd worden door de leerlingen en teamleden.

Wanneer een leerling pestgedrag signaleert, meldt hij/zij dit bij de leerkracht.

De leerkracht volgt spoor 1 en 2

Bij herhaling

De leerkracht volgt spoor 1, 2 en 3 en schakelt de anti-pestcoördinator in en noteert de genomen stappen in het leerlingvolgsysteem van Parnassys.

De anti-pestcoördinator ondersteunt de leerkracht bij spoor 4

De consequenties van pestgedrag

Pesten hoort bij grensoverschrijdend gedrag. Als er gepest wordt treedt het protocol grensoverschrijdend gedrag onmiddellijk in werking.

Pesten is een veelvoorkomend probleem, waarmee elke school te maken krijgt. Het vindt vaak plaats buiten het zicht van de teamleden. Soms is er sprake van gedragsproblematiek bij leerlingen, waardoor de leerling sneller het slachtoffer is van pesten of juist zelf pest. Indien de problematiek meer vraagt, dan wat wij kunnen bieden, dan schakelen we hulp in van een externe deskundige. In ernstige gevallen, kan de school overgaan tot schorsing en/of verwijdering van de leerling.

Aanspreekpunt pesten op SBO De Dijk

Indien er sprake is van pesten, dan is de leerkracht in eerste instantie de aangewezen persoon om contact mee op te nemen. Ook kan er gemeld worden bij de directeur, de IB'er of de antipestcoördinator.

Directeur:	Esther van Loon
IB'er:	Karel van den Beld
Anti-pestcoördinatoren:	Judith Gerritsen en Esther van Loon

Informatie voor ouders: Wat zijn signalen dat een kind wordt gepest of zelf pest? Wat kunnen ouders doen? Publicaties en websites ter informatie.